

Sempozyum Bildirisi

– İ.Sarıçay · 29 Ekim 2014

SEMPOZYUM BİLDİRİSİ

"HASAN BASRİ ÇANTAY'IN İDEALİST KİŞİLİĞİ-1-

19-20-21 Eylül 2014 tarihinde Balıkesir ve Burhaniye'de BAÜ ilahiyat fakültesinin öncülüğünde düzenlenen "vefatının 50.yılında Hasan Basri Çantay Sempozyumu" yapıldı.

Balıkesir'in yiğit evladı Hasan Basri Çantay'ın vefatının 50.yılı dönümü dolayısıyla Türkiye çapında gerçekleştirilen Sempozyuma çok sayıda bilim, düşünce ve fikir adamı katıldı. Sempozyumda Hasan Basri Çantay çeşitli yönleriyle enine boyuna tartışıldı.

Bizde bu Sempozyuma "Hasan Basri Çantay'ın idealist kişiliği" başlıklı bir bildiriyle katıldık.

25 Eylül 2014 tarihinde bu köşede yayınlanan "Vefatının 50.yılında Hasan Basri Çantay Sempozyumu" değerlendirme yazımızda da belirttiğimiz gibi, Sempozyum bildirimizi siz okuyucularımızla paylaşacağımızı ifade etmiştik. Bu günden itibaren yazı günlerimizde birkaç bölüm olarak bu bildirimizi sizlerle paylaşacağız. Bildirimiz şöyleydi.

"GİRİŞ:

Sözlerime başlarken, bu Sempozyumun düzenlenmesine vesile olan merhum Hasan Basri Çantay'ı rahmetle anıyor, ruhunun şad, mekânının cennet olmasını diliyorum.

Cihan hâkimiyetini asırlardır elinde tutan Türk milleti, I. Dünya savaşının sonunda, sahip olduğu Osmanlı cihan devletinin yavaş yavaş yıkıldığını fark ederek, yeni bir devlet kurmanın zaruret haline geldiğini anlamıştır.

Kurulacak bu yeni devletin temellerini oluşturacak olan Kuvâ-yı Milliye teşkilatlarını, başta Balıkesir olmak üzere birçok bölgemizde derhal kurmaya başlamıştır.

Bu sıkıntılı günlerde İzmir'den başlayarak yurdumuzu adım adım işgal etmeye başlayan başta Yunanlılar olmak üzere, vatanımıza ve milletimize saldıranlara karşı Türk milleti Anadolu'nun değişik yerlerinde direnişe geçmiştir.

Netice itibarıyla Balıkesir'de kurulan ve ilk Kuva-yı milliye teşkilatı olarak kabul edilen direniş hareketi içerisinde hemen yerini alan ve işgallere, zulümlere ve haksızlıklara karşı, korkmadan, kahramanca haykıran bir ses vardır.

Bu ses zaman olur, Müslüman Türk milletine hakaret yağdıran istilacılara karşı milletin hak ve hukukunu savunan bir sestir.

Zaman olur memleketin nimetleriyle beslenip düşmanla işbirliği yapan hainlere haddini bildiren bir ses. Zaman da olur, savaş kargaşasında kasalarını doldurmaya çalışan eşkıyaları, arsızları, hırsızları, soysuzları, asalakları yazı ve söylemleriyle halka tanıtan cesur bir ses.

Evet, bu ses, bu toprakların yetiştirdiği vatansever, idealist, inançlı, kararlı, aydın ve bir dava adamı olan Hasan Basri Çantay'ın sesinden başkası değildir.

Çantay, milli mücadelenin en büyük "Manevi komutanlarından" birisidir. Balıkesir'in yetiştirdiği dava ve gönül insanı olan bir şahsiyettir.

Türk milletine sonuna kadar inanan, canı pahasına da olsa o günlerin ağır şartlarına rağmen düşündüklerini korkusuzca yazabilen ve seslendirebilen, aynı zamanda Türk milletinin tarihi özelliklerini de şahsında cem etmiş bir halk önderi, bilim ve düşünce adamıdır.

Çantay, uğruna ölünebilecek yüce hedef ve inançlarınız yoksa tarihe damga vuracak gücünüzün de olamayacağını yüksek sesle seslendirebilen yiğit bir vatan evladıdır.

Türk milletinin sahip olduğu yüce hedef ve değerlere sonuna kadar bağlı, milli bir kahramanıdır. Vatan, millet, birlik ve İslam konusundaki çalışmaları, günümüzün ve gelecek nesillerin örnek alacağı güzide çalışmalardır.

Bu dava adamı, yaptıkları ve söyledikleriyle Türk milletine her alanda rehberlik etmiştir. Bu sayededir ki Türk milletinin sinesinde layık olduğu yeri almıştır.

Çantay, Türk milletinin tarih sahnesine çıkışından bu tarafa sahip olduğu şu parolayı hiçbir zaman aklından çıkarmamıştır.

“İl(devlet) gider, töre kalır. Bu töre, Türk’ü devletsiz bırakmamaktır.”[1]

Herkesin köşe bucak kaçtığı, susup pustuğu, sesini çıkarmakta tereddüt ettiği o kara günlerde bu yiğit insan, halkı uyarmak, birlik ve beraberliğini sağlamak için gece gündüz durmuyor, ne gerekiyorsa onu yapmaya çalışıyordu.

Fikir ve düşüncelerini bütün Müslüman Türk illerine ulaştırmak için acilen bir gazete çıkarma kararı aldı. Adına da “SES” gazetesi adını verdi. Bu ses Müslüman Türk milletinin sesi olacaktı. Öyle de oldu.

Çantay 7 Kasım 1918 tarihli SES’teki yazısında; “Vatan ve din ayrılmaz bir bütündür. Vatan giderse din gider, din giderse vatan gider...” diyordu.

O biliyordu ki, İdealist, sabırlı, kararlı ve azimli insanların oluşturduğu toplumların aşamayacağı hiçbir engel yoktur.

Yine o biliyordu ki, idealler(yüce hedefler) idealist insanların yollarını açmakla görevlidir.

Çünkü yüce hedeflere sahip olan insanlar kendilerini en olumsuz şartlara göre hazırlarlardı. Sürgüne gönderilme ve canı pahasına da olsa davasından dönmezdi. O da bunu yaptı.

Bu bilim, düşünce ve gönül insanının yazdıklarından, söylediklerinden hareketle, ülkemizin geleceğiyle ilgili ideal ve düşüncelerini şöyle sıralamak mümkündür.”

DEVAM EDECEK

[1] Jean Paul Roux, Türklerin Tarihi Pasifik’ten Akdeniz’e 2000 Yıl, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2007.